

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วม ของหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชนในการฝึกวิชาชีพ ผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะกรณี ทักษสถานหญิง กลาง เป็นการศึกษาระบบการมีส่วนร่วม (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อ ศึกษา ระบบการมีส่วนร่วม ของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังหญิง ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ของการมีส่วนร่วม ในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังหญิง โดยมีขอบเขตเฉพาะ ทักษสถานหญิงกลาง จากกลุ่มผู้ว่าจ้างแรงงานผู้ต้องขังจำนวน 50 คน วิทยากรผู้สอนภาคเอกชนจำนวน 30 คน และวิทยากรผู้สอนจากองค์กรภาครัฐ จำนวน 20 คน

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าจากแนวทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม แนวคิด เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการฝึกอบรมวิชาชีพ และ กระบวนการทัศนียภาพใหม่ในการบริหารงานยุติธรรมทางอาญา ตลอดจนศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างกรอบ แนวคิด

ระเบียบวิธีศึกษา ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารด้านวิชาการ และจาก ภาคสนามโดยการใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 4 ส่วน

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยภูมิหลังทางสังคม
2. ข้อมูล การดำเนินงานเกี่ยวกับการสนับสนุน การมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังหญิง
3. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของ หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังหญิง
4. ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้านเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ทาง สถิติ คือ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการศึกษสามารถสรุป ดังต่อไปนี้

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไป

พบว่า หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ที่มีส่วนร่วม ในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังหญิง ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-45 ปี อันแสดงถึง การมีความเข้าใจ เป็นอันดีต่อกัน เพราะเป็นเพศเดียวกันย่อมเข้าใจถึงความต้องการได้ดีกว่ากันและมีอายุ อยู่ในช่วงของวัยทำงาน รับผิดชอบงานได้ดี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว ซึ่งหมายถึงครอบครัวที่มีความรักความอบอุ่น และพร้อมที่จะมอบความรักความอบอุ่นให้ผู้อื่นได้เสมอ สำหรับศาสนานั้น ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติที่ส่วนใหญ่คนไทยนับถือ และสอนให้ทุกคนทำดี ช่วยเหลือซึ่งกัน ด้วยความโอบอ้อมอารี การศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับปวช. และ ปวส. ซึ่งก็คือว่าเป็น ระดับสูงของการศึกษาสายอาชีพ สามารถเข้าใจถึงการเรียนรู้ และถ่ายทอดวิชาชีพได้ดีพอสมควร ส่วนอาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ ซึ่งเป็นอาชีพที่จัดได้ว่าทรงเกียรติ น่าเชื่อถือได้เป็นอย่างดี ส่วนใหญ่มีรายได้เกินกว่า 20,000 บาท/เดือน ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูง อาจเป็นเพราะอายุราชการ และรายได้ของธุรกิจที่ดำเนินอยู่ สำหรับประสบการณ์ในการทำงานจะอยู่ในช่วง 5-10 ปี ซึ่งถือว่า มีประสบการณ์นานพอสมควร การร่วมงานกับทัศนสถานหญิงกลาง ส่วนใหญ่พบว่าน้อยกว่า 5 ปี อาจเป็นเพราะการรับทราบข้อมูลข่าวสารในการมีส่วนร่วมของทัศนสถานหญิงกลาง ล่าช้า ส่วนความถี่ในการเข้ามาช่วยเหลืองานฝึกวิชาชีพ มีความถี่อยู่ที่ 12 ครั้งต่อปี ซึ่งถือว่าเป็นความถี่ที่ พอดีแล้วสำหรับสภาวะเหตุการณ์ ที่ระบบงานต่าง ๆ กำลังเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเช่นนี้ และ การช่วยเหลืองานเพื่อสังคมอื่น ๆ ส่วนใหญ่ไม่มีการช่วยเหลืองานสังคมอื่น ๆ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับ ระดับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน

จะแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ

ด้านการจัดการ

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาอุปสรรค ของการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐและ ภาคเอกชนในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังหญิง ที่สำคัญที่สุดคือ การติดต่อประสานงานกับทัศนสถาน หญิงกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากความไม่ทันสมัยของ

ระบบสื่อสาร ที่ต้องรอสายนานเนื่องจากมีสายไม่ว่าง เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องไม่อยู่หาผู้รับผิดชอบแทนไม่ได้ และอาจเป็นช่วงวันหยุดราชการติดต่อกันหลายวัน ทำให้ไม่สามารถดำเนินเรื่องได้ตามปกติ จึงทำให้การติดต่อประสานงานล่าช้าลงไป และอาจเกี่ยวเนื่องมาจากระบบการทำงานหลายขั้นตอน ชับซ้อนล่าช้า ซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการทำงานของระบบราชการ ต้องใช้ขั้นตอนต่าง ๆ ตามลำดับขั้นไปเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดกับทางราชการได้ หากเร่งรีบเกินไป ปัญหาในเรื่องความพร้อมของวัสดุ – อุปกรณ์ในการฝึกวิชาชีพ ก็มีความสำคัญในลำดับต่อมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากวัสดุ – อุปกรณ์ บางอย่างมีอายุการใช้งานมากแล้วจึงอาจใช้งานไม่ได้เต็มที่นอกจากนั้น งบประมาณงานฝึกวิชาชีพอาจต้องจำกัดเฉพาะส่วนงานที่สำคัญ บางส่วนก็เป็นได้ อุปกรณ์บางชนิดก็ต้องรองบประมาณในการจัดซื้อใหม่ เนื่องจากมีราคาสูงมาก ส่วนในด้านบุคลากรของทัศนสถานหญิงกลาง ที่มีหน้าที่อำนวยความสะดวกในงานฝึกวิชาชีพ เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือไม่เป็นปัญหามากนักยังสามารถแก้ไขได้ เพียงแต่ต้องอบรมพัฒนาให้มีความรู้ทางด้านฝึกวิชาชีพ และหลักมนุษยสัมพันธ์เพิ่มขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าหน้าที่ของทัศนสถานกับหน่วยงานภายนอก ปัญหาในเรื่องการกำหนดสาขาอาชีพและระบบเวลาดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากบางสาขาอาชีพใช้ระบบเวลาฝึกวิชาชีพที่สั้นเกินไป อาจทำให้ผู้ต้องชั่งเรียนรู้ได้ไม่ครบหรือยังไม่มีทักษะความชำนาญเนื่องจากครบกำหนดระยะเวลาการสอน หรือบางสาขาอาชีพก็ใช้เวลาานานเกินไปจนทำให้ผู้ต้องชั่งเบื่อก่อนที่จะเรียนรู้อีก ก็เป็นไปได้ เกี่ยวกับสถานที่ ในการติดต่อรับส่งงานยังขาดห้องรับรองแขก ไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร พบว่าเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง อันเนื่องมาจากสถานที่คับแคบยังไม่สามารถปรับปรุงขยายพื้นที่ได้ และในเรื่องเกี่ยวกับความเสียหายของงานฝึกวิชาชีพและงานรับจ้าง มีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากผู้ต้องชั่งมีความสนใจต่องานฝึกวิชาชีพพยายามระมัดระวังในเรื่องความเสียหายอย่างมาก และอาจเกรงว่าจะไม่ได้ทำงานนั้นต่อไปอีก ส่วนในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคด้านจำนวนผู้ต้องชั่งที่ทัศนสถานหญิงกลางจัดให้เข้าฝึกวิชาชีพ จะมีปริมาณไม่เหมาะสมนั้น พบว่าเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากการฝึกงานวิชาชีพแต่ละครั้งจะมีการวางแผนศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดของอาชีพนั้น ๆ ไว้ก่อนแล้ว จึงสามารถกำหนดจำนวนผู้ต้องชั่งได้ถูกต้องพอสมควร

ด้านการติดตามประเมินผล

พบว่าปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการติดตามแก้ไขงานที่ผิดพลาดของการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องชั่ง เป็นปัญหาที่มากที่สุดอยู่ในระดับปัญหาปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 นับเป็นปัญหาที่สอดคล้องมาจากการติดต่อประสานงานที่ยุ่งยาก ของทัศนสถานหญิงกลาง

ในส่วนที่เกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในการติดตาม ผลงานการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ยังพบว่าข้อมูลข่าวสารของทัณฑสถานหญิงกลางที่ออกสู่สังคมยังมีน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุอาจเนื่องมาจากระเบียบปฏิบัติของทัณฑสถานหญิงกลางมี ข้อจำกัดที่ส่งผลต่อการทำงานร่วมกับทัณฑสถาน เช่นการห้ามบุคคลภายนอก นำเครื่องมือสื่อสารผ่านเข้าออกโดยเด็ดขาด หรือบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตก็จะผ่านเข้าออกทัณฑสถานไม่ได้ เป็นต้นและน้อยที่สุด ในเรื่องปัญหาอุปสรรค คือ การแนะนำวิธีการประเมินผลงานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม การฝึกวิชาชีพและผู้บริหารของทัณฑสถานหญิงกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีความเข้าใจต่อการประสานงานค่อนข้างดี .

ข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา

ด้านการจัดการ

1. ทัณฑสถานหญิงกลางควรเน้น ความสำคัญของระบบการติดต่อสื่อสารเพิ่มขึ้น โดยการติดตั้งหมายเลขโทรศัพท์เพิ่มเพื่อความสะดวกในการติดต่อประสานงานและที่สำคัญอย่างยิ่งควรจัดเจ้าหน้าที่ส่วนฝึกวิชาชีพ เป็นผู้รับเรื่องโดยตรง
2. ทัณฑสถานหญิงกลางควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อวางแนวทางในการลดขั้นตอนในการดำเนินงานให้มีความกระชับ เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงานฝึกวิชาชีพในผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงกลางเพื่อปรับลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นลงไป ทั้งด้านการเขียนใบว่าจ้างแรงงาน การรับส่งงาน หรือการขอเข้าไปตรวจเช็คงาน (ติดตามผลงาน) เป็นต้น
3. ทัณฑสถานหญิงกลางควรมีการตรวจเช็คอุปกรณ์ เครื่องมือ การฝึกงาน อย่างสม่ำเสมอ เพื่อซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ และจัดหาเพิ่มในส่วนที่ชำรุดเสียหาย ตามความจำเป็นที่ต้องใช้งาน โดยอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ควรมีความทันสมัย เพื่อประสิทธิภาพในการใช้งานที่สะดวกรวดเร็วขึ้น
4. ทัณฑสถานหญิงกลาง ควรเพิ่มการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกทั้งองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเชิญชวนให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม หรือเข้ามาช่วยเหลืองาน

ทัศนสถานหญิงกลาง เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ งานของทัศนสถานหญิงกลาง ต่อสังคม ภายนอกให้ได้รับรู้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ด้านการติดตามประเมินผล

1. ปรับปรุงกฎระเบียบของกรมราชทัณฑ์ ในส่วนที่เกี่ยวกับการคัดเลือก คัดเลือก ผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดี และมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานฝีมือวิชาชีพเป็นอย่างดี ให้สามารถทำหน้าที่ติดต่อประสานงาน กับหน่วยงานภายนอกได้ตามสมควรแก่หน้าที่
2. ทัศนสถานหญิงกลางควรติดตามประเมินผลงาน และจัดทำแผนงานระยะยาว ด้านการฝึกอบรมวิชาชีพ ล่วงหน้าและลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เข้ามาสนับสนุนงานของทัศนสถานหญิงกลาง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัย การลดขั้นตอนการติดต่อประสานงาน ของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่มีส่วนร่วมในการฝึกอบรมวิชาชีพ ในเรื่องเกี่ยวกับผู้ต้องขังหญิง เพื่อให้เกิดความคล่องตัว ในการปฏิบัติงานฝีมือวิชาชีพ